

ki, mert a *D. orientale* a *D. Aiacis*-szal vagy virágágyakban magában is gyakran látható.

A *D. orientale* azonban nemcsak hazánk s Bécs felé terjed, hanem Európa déli részeiben is, pl. Veglia-szigetén a „Vos“ öblöcske művelt helyein is találtam.

Virágja színére Boissier azt jegyzi meg, hogy „semper intense violacei“ (mindig sötétlila). Avadnövény virága legtöbbször csakugyan ilyen, de Paks mellett sötét- és halaványkékét is találtam, Ercsi mellett fehéret, a budapesti fűvészkertben pedig rózsaszínű, halaványlila és fehér is volt.

A *D. orientale* virágzata sohasem oly ágasbogas, sohasem oly széles terjedelmű, mint a közönséges szarkalábé, a *D. Consolidá*-é, hanem hosszú tornyos fürtöt alkot, s inkább csak az alján ágazik el; dúsabbfürtű virágai na-

gyobbak, virágja nyele, meg a gyümölcs (mely a *D. Consolidá*-nál kospasz) mirigyos; amaz a *D. Consolidá*-éhoz képest rövid, úgy hogy a bracteolák hosszaságra nézve túlhaladják, holott ezek a közönséges szarkalábnál a virág nyelénél sokkal rövidebbek.

A *D. orientale* a *D. Ajacis*-hoz *L.* hasonló, vele kertekben vegyest is nő s egymástól sokáig nem különböztették meg. Ámde az Ajax szarkalábnál* a rövidebbek a bracteolák a virág vagy a gyümölcs nyelénél s a gyümölcs a csúcán lassan vékonyodik el s képezi a bibeszárát, míg a *D. orientale* gyümölcs, ha felnyílik, a csúcán (a bibeszár nélkül) gyengén szives metszetű.

BORBÁS VINCZE.

* A mithológia szerint Ajax véréből sarjadt, azért nevezte így Liné. Sürmán a sötétebb csikok *AIA* v. *AIAIA*-nak olvashatók.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Fegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

XXI. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1882, október 18-ikán.

Elnök: SZILY KÁLMÁN.

Elnök üdvözi a választmányt, mely a szünetek után első ülését tartja.

Titkár jelenti, hogy a Vall. és Közokt. Miniszterium 1882. évi 4198. szám alatt az országos segély mult évi számadásait helybenhagyta, 14058. sz. alatt pedig a folyó évre az országos segélyt (4000 frtot.) utalványozta. — Tudomásúl vétetik.

A pénztár évharmados megvizsgálására kiküldött bizottság jelenti, hogy feladatának megfelelően a pénztárat, könyveket, okiratokat és értékpapirokat megvizsgálta és rendben találta. — Tudomásúl szolgál.

Titkár jelenti, hogy az országos segélyből tudományos munkálatokkal megbizottak megbízó levelei a szokott módon kiállítottak.

Titkár jelenti, hogy Török A., Lóczy L. és T. Roth L. a választmány megbizásából az ó-ruzsini barlangot megvizsgálták és előlegesen azon megállapított eredményt jelentik, hogy a nevezett barlangban

a diluvialis embernek nincs nyoma. — Tudomásúl van.

Titkár jelenti, hogy a Kárpát-egylet keleti osztálya Marmarosszigeten kiállításal egybekapcsolt gyűlésére meghívta a Társulatot. A meghívó a szünetek alatt érkezvén, a Társulat képviseltetése iránt nem lehetett intézkedni. — Tudomásúl van.

Az augsburgi „Naturhistorischer Verein“ tudatja, hogy Dr. G. Körber, a nevezett társulat egyik alapítója és 1846-tól elnöke aug. 11-ikén meghalt. — Szomorú tudomásúl szolgál.

A göttingai „Königliche Gesellschaft der Wissenschaften“ tudatja Dr. Fr. Wöhler tanárnak és állandó titkárának szept. 23-ikán történt elhunytát. — Szomorú tudomásúl szolgál.

A párisi „Société zoologique de France“ csereviszonyra szólítja fel Társulatunkat. — A választmány a csereajánlatot örömmel fogadja és a titkárságot megbizza, hogy

erről a nevezett társulatot értesítve, ajánlja fel mindazon kiadványokat, melyek ama társulatot érdekelhetik.

Titkár jelenti, hogy a könyvkiadó vállalat most folyó ciklusából Czögler A., „A fizika története“ II-ik kötete készen van és a jövő hónap folytán megkezdődik szétküldése; Darwin munkáját „Az ember eredetéről“ Dr. Török A. és Dr. Entz G. fordítják; revízióját és megfelelő előző írását Dr. Margó Tivadar vállalta el. Emery munkája sajtó alatt van. A ciklusnak 1330 aláírója van.

A Népsz. term. tud. előad. gyűjteményéből megjelent a 34-ik (ez évi 3-ik) füzet, Thanoffer előadásával „A nagyítókról és a mikroszkópról“, 18 ábrával. E vállalatnak 1255 aláírója van.

Az országos segélyből megjelent Dr. Daday Jenő munkája: „A magyar állattani irodalom ismertetése 1870-től 1880-ig bezárólag“; Kosutány T. Magyarország jellemzőbb dohányainak vizsgálata, kivonatolisan német nyelven. — Tudomásul van.

A könyvtárba a mult. vál. ülés óta következő ajándékok érkeztek: Pántzél Pál, A' mathematica geographiának vagy a mérés tudománya szerint a föld golyóbissának esméretére vezető tudomány rövid summája. Kolosvárott 1801. (Ez évből unicum); Patacsich József, Szabad királyi Pest városának leírása, Pesten 1831. Szily Kálmán ajándéka. — A. v. Gravisi, Sprachen-Atlas, Dr. Bene Rudolf ajándéka. — Az orsz. borászati kormánybiztos jelentése a Phylloxera-ügy állásáról 1881-ben; Jelentés az orsz. Phylloxera-kísérleti állomás 1881-ik évi működéséről; Rapport sur le Phylloxera en Hongrie pendant l'année 1881; a Földm. miniszterium ajándékai. — Dr. B. Placzek, Die Affen bei den Hebräern und anderen Völker des Alterthums; szerző ajándéka. — Fuchs Albert, Természettan, 1845; Dr. Hunfalvy János ajándéka. — Klein Gyula, A Vampyrella fejlődése és rendszertani állása; Vampyrella, ihre Entwicklung und syst. Stellung; — szerző ajándékai. — Lakatos Károly, Magyarország nappali orvmadarai; szerző ajándéka. — Herman Ottó, Védjük az állatokat; szerző ajándéka. — Dr. Török Aurél, Anthropológiai füzetek, I.; szerző ajándéka. — Dr. Klug Nándor, A mai élettan alapelvei; szerző ajándéka. — Fábrián L. Mór, A bor; szerző ajándéka. — Dr. Chyzer Kornél, A szobranői fürdő ismertetése; szerző ajándéka. — Trübswetter Ferencz, A binom-egyenlet megoldása és az Abel-féle egyenletek; szerző ajándéka. — Dr. L. Thanoffer, Beiträge zur Histologie und Nervenendigung der quergestreiften Muskelfaser; szerző ajándéka. — Fekete Zsigmond, A víz mozgása csövekben; szerző

ajándéka. — Ormándy Miklós, Adatok a Mirabilis jalappa tömlős edényeinek ismeretéhez; — Az infusoriákról; szerző ajándékai. — Dr. Horváth Géza, Jelentés az orsz. Phylloxera-kísérleti-állomás 1881-ik évi működéséről; — Rapport du Comité régional institué a Marseille par la Compagnie des chemins de fer de Paris a Lyon et a la Méditerranée, Experiences faites pour combattre le Phylloxera; — Application du sulfure de Carbon au traitement des vignes phylloxérées 4°, 5°, et 6° année (1881 et 1882.); — Simon Scharnaggl, Die Forstwirtschaft im öst. Küstenlande; Dr. Horváth Géza ajándékai. — A művészet remekei, I—IX. füzet, Divald Károly kiadó ajándéka. — Dr. Béla Haller, Die Organisation der Chitonen der Adria, Wien 1882; szerző ajándéka. — J. Bernáth, Die Aus- und Einfuhr der Mineralwässer in Ungarn; szerző ajándéka. — Köszönettel vétetnek.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a mult választmányi ülés óta 18 tagtársunk haláláról értesült. Elhunytak: Balogh István, tisztviselő Budapesten; Barcza Szilvester, birtokos Kölkeden; — Bécsi János, orvos Szolnokon; — Gömöry Miksa, mérnök Dobsinán; — Haág Arnót, assistens Selmecezen; — Kalma Kálmán, tanító Mohácson; — Zarándi Knöpfler Vilmos, országgyűlési képviselő, Marosvásárhelyt, ki 1844 óta volt a Társulat tagja; Köblös Gábor, ügyvéd Kolozsvárt; — Lipcsey László, orvos Battonyán; — Magyar Antal, igazgató tanár N.-Kőrösön; — Navay Zoltán, Makón; — Pákey Miklós, ügyvéd Kolozsvárt; — Pázmándy Gábor, ügyvéd Szt.-Endrén; — Reviczky Frigyes, mérnök Budapesten; — Szikay Béla, tanár Kassán; — Vész János Armin, műegyetemi tanár Budapesten, ki 1864-ik évben a Társulat első titkára volt; temetésén a Társulatot az elnök és az első titkár képviselte; — Váلكai Imre, kir. főmérnök Budapesten; Vári Szabó János, orvos Budapesten. — Szomorú tudomásul szolgál.

Kilépéseket bejelentették 18-an. — Tudomásul van.

Kitörlésre ajánlatnak mint több évre adósok, kik a felszólító levélre sohasem felelnek, 64-en. — Kitörlötnek.

A Társulat örökítő tagjai sorába léptek: *Eszterházy hercegi könyvtár* Kis-Martonban és *Mojsisovics Vilmos*, kir. mérnök Liptó-Szt.-Miklóson, 60-60 frttal. — Örvendetes tudomásul szolgál.

A új tagokul ajánlottak nevei felolvastattak és mindannyian, számra 143-an, megválasztottak; velök a tagok száma, a vesztegeket leszámítva, 5575-re emelkedett, kik között 120 alapító és 100 hölgy van.

XX. SZAKÜLÉS.

1882, okt. 18-ikán.

Elnök: SZILY KÁLMÁN.

48. Dr. Than Károly „A világító gáz meghatározásáról a levegőben“ tartott előadást. Tudván, hogy világító gáznak a levegőhöz keveredése okozza a robbanásokat és a tűzveszélyeket, tanulmányozta, hogy melyek azon határok, melyek között a gáz, a levegővel keveredve, robbanást idéz elő és kísérletekkel arra az eredményre jutott, hogy az elegy gyulékony lesz, ha 5% gázt tartalmaz, leghevesebb a robbanás 15—20% között; a felső határt pedig 29% gáz képezi. Ezeket előre bocsátva, bemutatja azon eszközöket és módokat, melyekkel a gáz mennyisége a levegőben meghatározható, kiterjeszkedvén a színházakra is, melyekben a magától jeltadó készülék működésére a hőmérséklet és a szénsav zavarólag hat; bemutatja saját készülékét, mely e zavaró hatások mellett is pontosan működik. Végre oly készüléket mutat be, melylyel a bonyolalmas csőrendszerekkel ellátott helyiségekben, milyenek a színpadok, egyszerű módon és könnyen lehet felfedezni a repedést, melyen a gáz kiömlik. (Bővebben közöljük.)

49. Dr. Horváth Géza „A mézharmatról“ érkezett. A hallgatók emlékezetébe hozva azon közönséges tapasztalatot, hogy nyáron a rózsa-, hárs-, juhar- és más növények leveleinek különösen felső lapján tapadós édes ízű folyadékot talál az ember, melyet „mézharmat“-nak neveznek, kifejti, hogy az a levéltetvek czukortartalmú ürülete; hangsúlyozza, hogy nem az ú. n. mézcsovecskékből, hanem az állatok végbeléből cseppen ki. Leírja azután, hogy a nyalánk hangyák milyen szorgalmasan keresik fel a levéltetveket e czukros nedv miatt, és miként mozdtják elő annak kiürítését. Különben nem minden mézharmat származik a levéltetvektől; lehet az a növény beteges képződménye is. Összehasonlítja a kétnemű mézharmatnak valamint a Tamarix mannifera nedvének, melyet a zsidók mannájának tartanak, kémiai összetételét, melyből kitűnik, hogy azok tartalomra nézve megegyeznek egymással. (Bővebben közöljük.)

A Forgó Tőke pénztári kimutatása

1882. évi októberhó végén.

M e g n e v e z é s	1881		1882		M e g n e v e z é s	1881		1882	
	frt.	kr.	frt.	kr.		frt.	kr.	frt.	kr.
B e v é t e l .					K i a d á s .				
Maradék a megelőző évről	3721	83	2503	74	Alapítványul iratott .	2000	—	1000	—
Alapítványi és takarékpénztári kamatok . . .	1092	35	1130	93	Bútorokra	296	95	73	33
Oklevelek díja	568	—	402	—	Fára, világításra	133	60	219	63
Helybeli tagdíj a folyó évre	389	—	3934	—	Házbérre	1176	—	1255	50
Vidéki tagdíj a folyó évre	1009	325	10282	—	Irodai költségre	85	90	83	40
Tagdíjhátrélékek	433	50	626	50	Könyvtárra	1523	01	1392	24
Előrefizetett tagdíjak	97	—	130	—	Irói díjak s népsz. előad.	1611	37	1400	84
Előfizetések és eladott kiadványok	925	25	783	94	Szerkesztők tiszteletdíja .	275	—	270	—
Füzetes Vállalat	1557	03	1480	41	Közlöny kiállítására	4971	26	4672	52
Hirdetések	754	—	506	40	Füzetes Vállalatra	1602	58	671	57
Vegyések	22	15	21	44	Kisebb nyomtatványokra .	242	35	204	35
					Oklevelek kiállítására . . .	191	60	164	—
Összesen	23156	36	21801	36	Tiszti személyzetre	3287	45	3298	65
					Szolgák fizetésére	1020	—	870	—
					Postaköltségre	115	53	143	50
					Hirdető mellékletre	532	97	239	19
					Vegyés kiadásokra	206	80	219	56
					Rendkívüli kiadásokra . . .	20	—	133	40
					Pályakérdésekre	600	—	300	—
					Összesen	19892	37	16611	68

LEUTNER KÁROLY s. k., pénztárnok.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(—) **VEGYTANI LAPOK.** Tagtársaink figyelmét egy igen pártolásra méltó új vállalatra van alkalmunk felhívni. **F a b i n y i R u d o l f**, kolosvári egyetemi tanár „*Vegy-tani Lapok*“ czim alatt havi folyóiratot indított meg, a melynek első füzete megjelent.

Bevezető soraiiban azt mondja a szerkesztő tanár, hogy „a vegytant művelők közül nálunk csak igen kevesen vannak azon előnyös helyzetben, hogy a nagyszámú és drága külföldi vegyi szaklapokkal rendelkezessenek; saját kutatásaik ez oknál fogva rendkívül meg vannak nehezítve, sőt bizonyos irányban csaknem lehetetlenné téve. A vegytan naponkénti haladásáról csak olykor, és így csak töredékesen nyernek némi tudomást s ha — míg alkalmas körülmények közt éltek — a tudomány előharczosaikhoz tartozának is, halkán, észrevétlenül, de szigorú következetességgel mindinkább az arriere-garde felé kényszerülvék elmaradni. Velök a tudomány általában, a hazai tudomány pedig aránytalan mérvben veszít.“

Ezen a bajon telhetőleg segíteni leend

a szaklap főfeladata, feltárván és megvilágítván azon teljes virágzásban álló életet, a melyet a külföld a chemia terén kifejti.

A „Vegy-tani Lapok“ 1883. elejétől kezdve július és augusztus kivételével minden hónapban, másfél ives füzetben jelenik meg. Előfizetési ára egy évre 4 frt. Minden-nemű küldemény a kolosvári chemiai intézetbe czimezendő.

(—) **A HALÁSZÓ MACSKÁKRÓL.** Indítottatva a Közlöny jelen évfolyama 308-ik lapján levő soroktól, az ipoly-nyitrai halászó macskák ügyében utánajártam és konstátáltam, hogy az ottani molnár három macskája tudvalevő közel atyafisági viszonyban nincs egymással. Ketteje mint odatévedt fogatek fel. Konstátáltatott azonban az ipoly-nyitrai előljáróság részéről, hogy Ipoly-Nyitrán a macska-állomány általánosságban gyakorolja a halászati sportot. Nevezett falu az itt jó széles Ipoly két partján van épülve, és minhogy külmunka idején ott-bon élelmet nem igen kapnak a macskák, szinte utalva vannak, hogy a víz áldásával enyhítsék éhüket. B. D.

KÉRDÉSEK.

(54.) Méltóztassék felvilágosítást adni a felől, hogy miként jó az az optikai csalodás létre, melyet mutatványképen többször volt alkalmam észlelni, hogy élő alakok egész természetűségben rögtön megjelennek és eltűnnek a közönség szeme előtt? Ilyenek pl. a Bergher mutatóványai. K. L.

(55.) Mely módszer a legjobb a csersav mennyileges kimutatására a borban?

Mivé oxidálódik a csersav Neubauer módszerénél a felmangánsavas kálium által?

Alkalmazható-e a csersav volumetrikus kicsapása enyvel vagy cinchoninnal a bornál? L. F.

(56.) Tettek-e mér hidrogénszuper-oxidál kísérletet nyers vászón fehéritésére? Milyen százalékos oldata felelne meg e czélnak? BR. B. D.-NÉ.

(57.) Van szerencsém két egymáson keresztalakban átnőtt spárgagyökeret beküldeni. — Ügyhiszem, a szakférfiakat érdekelni fogja ezen bizonynyal nem gykori eset. Cs.

(58.) Mily módon lehetne a szeszekben a felsőbb szénvegyületeket kimutatni, ha a lepárlás vagy pedig a platinkorommal kezelés nem eléggé megnyugtató? Van-e az amyl- és propilszesznek kritériuma, vagy biztos kimutatása? Z. V.

(59.) Felső-Vissón egy új ásványvíz-forrást fedezvén fel, szeretném elemeztetni. Nem volna-e valaki hajlandó a tudomány érdekében díj nélkül chemiailag elemezni?

A forrás a föld alatt nagy robajjal dolgozik, s a földből sitergő felfelé. A forrás területén és a merre lefolyása van a föld alatt, semmi sem terem. J. J.

FELELETEK.

(44.) Ha a bor alkohol-tartalmát pontosan meghatározzuk, akkor a táblázatban kikereshetjük azon víz-alkohol-keverék fajsúlyát, a mely ezen alkoholmennyiséget tartalmazza. Ezen szám az „a“, mely minden esetre kisebb az egységénél, minthogy az alkohol csökkenti a fajsúlyt. Hogy mennyivel csökkenti, azt látjuk, ha az egységéből az „a“-t levonjuk. Ugyanennyivel kisebbítette ezen alkoholmennyiség az eredeti bornak a fajsúlyát is. Ha tehát a különbséget (1—a) a bor eredeti fajsúlyához hozzáadjuk, megkapjuk azon folyadék fajsúlyát, melyet kapnánk, ha a borból az alkoholt forralással

kiűztük és eredeti térfogatára hígítottuk volna. W. V.

(53.) A dió magja szerkezetét a magyar nép e következő szórejtvénybe foglalja: „Se ajtaja, se ablaka, mégis négy kisasszony lakja“. Ebből látható, hogy a magyar nép a növények bonyolodottabb tagjait is ismeri, és találó mondásba tudja rejteni. A „négy kisasszony“ a dió magjának négy gerezdje, vagy botanikai nyelven a két húsos sziklevél két-két karélya. A két sziklevél, mint ismeretes, a dióhéj csúcsa felé egymással összefügg. Ez a rész kicsúcsosodik s ebben nyugszik a dió csirája, még pedig gyö-

köcskéjével felfelé, kelőjével pedig lefelé, a dióhéj alapja felé fordul. — Ismeretes az is, hogy a dió magja, vagy helyesebben a sziklevei öblösen és össze-vissza árkoztak.

Ezeket tudva és előrebocsátva a „Term. tud. Közlöny“ 158. füzetének 429. lapján lerajzolt dió mindenestre rendkívül érdekes a madár-alaknak utánzása miatt, de megfejtése egyáltalában nem nehéz.

A madárképi dióknak csak az egyik szikleve fejlődött, s az árkok ezen is részben elmosódtak, kisimultak, tehát nem annyira ránczos, mint a rendes dió. A két sziklevet összekötő rész megmaradt s ez a madár feje, a csőre pedig éppen a csírá körülfogó szövet, melyben tehát a csíra gyököcskéje mintegy a madár nyelve. Ez a csőr majd oldalról, majd felülről és alulról lapított, majd kúpalakú; ez az oka, hogy a csőr majd a csirkéhez majd meg a kacsához hasonlít jobban. A madár tarkóját a mag köldöke alkotja.

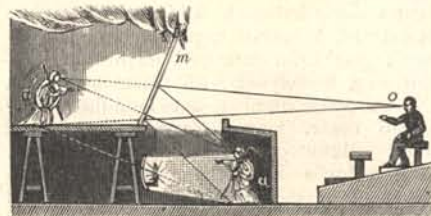
A kacs- vagy csirke-alak ülő helyzetet ábrázol; lábak tehát nincsenek, a szárnyakat pedig a meglévő sziklevel két széle ábrázolja. Ez a dió rendes szikleveleitől annyiban tér el, hogy a két sziklevel egymással szembeeső lapja laposnak mondható; ez egyszikű diónál pedig az egy sziklevel két széle oldalvást (a hiányzó sziklevel helyére) felfelé kanyarodik és a madáralaknak a szárnyát adja meg. Az egész érdekességnek tehát csak az egyik hiányzó sziklevel az oka. A beküldöttek közül háromra még az is megjegyzendő, hogy a meglévő sziklevel karélyának öble is kicsi vagy egészen eltűnt. Egy negyediknél azonban megvan mind a két sziklevel, de féloldalúan és egyenetlenül kifejlődve; az egyik jó nagy, de karélytalan (gerezdtelen), a másik csaknem $\frac{1}{4}$ -de emennek. Ez a kúpos csőrű madár-alak tehát ferde, nem szimmetriás s inkább oldalról nézve van meg a madár alakja. Ezen tehát mind a két sziklevel megvan, de elsatnyulóban, míg az előbbi háromnál az egyik egészen eltűnt.

A kérdésre, hogy mi az oka ez eltűnésnek, a szíkek hiányának, semmit sem mondhatunk, mert a dió héja, a mi hihetőleg magyarázatot nyújtana, nincs kezünkben. Kíváncsok tehát, hogy a beküldő urak a „corpus delicti“ minden körülményeivel küldjék be, mert ezekből meríthetünk magyarázatot a kérdés okára nézve.

DR. BORBÁS VINCZE.

(54.) A kérdésre megfelel a mellékelt kis rajz, mely a kísérleti színpad berendezését ábrázolja. A tulajdonképeni színpad elején egy nagy, tökéletesen átlátszó tükör-üveg (*m*) van ferdén állítva, melyet a közönség nem vesz észre. A színpad előtt, lenn, a közönségtől nem látható helyen erősen megvilágítva kísérletnek, halálnak

öltözött élő ember (*a*) van, kinek képe a közönségre (*a'*) nézve megjelenik a tükör-üveg mögött a színpadon (*a''*). Minthogy

pedig e látomány test és anyagnélküli kép, a nézők átláthatnak, sőt a színpadon mozgó igazi emberek át is mehetnek rajta. Ha valaki a tárgyat megvilágító lámpát hirtelen eltakarja, a kép abban a pillanatban eltűnik. —

(55.) A csersav meghatározásának eddig ismert módszerei között legjobbnak bizonyult a Neubaue r módosította Löventhal-féle módszer (indigocarmin és chamäleon-oldat segítségével). L. Fresenius, Zeitschrift für analyt. Chemie X. 1. s k. 1.

Mivelhogy a cserhében foglalt csersav maga chemiai tekintetben nincs eléggé tanulmányozva, azért a chamäleonnal való kezelés alkalmával keletkező bomlástermékek sem ismeretesek. A bécsi cserzés-ügyi kísérleti-állomáson jelenleg folynak e tekintetben a kísérletek.

A borban foglalt csersavat sem enyvoldattal, sem a cinchonin-oldattal nem lehet pontosan meghatározni. Különbö kimerítően van tárgyalva e kérdés Fresenius, Zeitschr. f. analyt. Chem. XVI. k. P. V.

(56.) Tudtommal eddig nem tettek kísérleteket a nyers vászonnak hidrogénszuperoxid-dal való fehéritését illetőleg; még mindig tetemes ára, meg az is gátolja gyakorlati alkalmazását, hogy a hidrogénszuperoxid alkalmazása nem menti fel az embert a nyers vászonfehéritésnél alkalmaztatni szokott szóda- és szappanfűrdőktől. Tapasztalati adatok nem állanak rendelkezésemre, de azt hiszem, hogy 1 százalékos oldatban való áztatás egy, vagy két napon át, elegendő lesz az előzetesen tisztított vászonszövet fehéritésére. W. V.

(57.) Az egymáson keresztül nőtt spárgagyökér szép keresztalakra van kímetszve, de éppen ez az alakítás fosztotta meg a tárgyat tudományos értékétől, mert a keresztülnövé s körülményei most már nem láthatók. A növekedő gyökérnek van ereje lassú nyomás következtében a puhább növényrészek átlikasztására. Schuch József tanár említi, hogy gyakran látott burgonyát, melyen a tarackz nőtt keresztül. Ily forma tünemény az is, midő n iszalag (felfutó) növények talán romladozott kőfalon nőnek keresztül. BORBÁS VINCZE.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.